

ABD, Uzay Kuvvetleri Komutanlığı Kuruyor

ABD Başkan Yardımcısı Mike Pence, 2020'ye kadar ABD Uzay Kuvvetleri Komutanlığını kuracaklarını açıkladı. ABD Savunma Bakanlığı önümüzdeki aylarda Uzay Gücünün dört aşamasından üçünü oluşturmayı planlıyor: Uzay Kuvvetleri Komutanlığı, orduya gerekli satın almaları yapabilmek için kurulacak bir ajans ve amacı uzayda mevcut operatörleri de kendine bağlayacak yeni bir topluluk oluşturmak. Pentagon, geniş kapsamlı bu değişiklikleri milletvekillerinin onayını almadan gerçekleştirebiliyor. Mali yönetim kısmı ise planın dördüncü ve tesis edilmesi kongrenin kararıyla gerçekleşecek olan kısmı olarak görünüyor. Savunma yetkililerinin açıklamasına göre, 2018'in kalan aylarında Uzay Gücünü tam olarak kurabilmek için yasama önerilerinin hayata geçirilmesi gerekecek. Bu durum bütçeye yansıtılacak ve Trump yönetiminin 2020 bütçe teklifinin bir parçası halinde kongreye sunulacak. Aslında bu plan Pentagon'un 2 numaralı sivil savunma yetkilisi, bakan yardımcısı Patrick Shanahan tarafından milletvekillerine gönderilmek üzere 30 Temmuz 2018'de 14 sayfalık bir taslak halinde ortaya konuldu. Bu taslak rapora göre projenin amaçları; ABD ulusal çıkarlarını korumak, kötü niyetli faaliyetleri önleyebilmek ve ABD'nin ulaşılabilir uzayda ulusal güvenlik gerekliliklerinin karşılanması, ABD sanayiinde büyüme ve ticari-ekonomik genişleme yaratarak müttefiklerle ortaklıkları güçlendirmek olarak açıklanıyor.

Başkan Trump'a sunulan taslak raporda, ABD Savunma Bakanlığı ülkenin onbirinci savaş komutanlığı olacak ABD Uzay Kuvvetleri'nin kurulacağını anlatıyor ve raporda 2018 yılı sonuna kadar kongreye önerilmek üzere bir yapılacaklar listesi yer alıyor. Bugün çeşitli servisler ve kuruluşlarla ortak çalışan ABD Özel Harekat Komutanlığı gibi dört yıldızlı bir Uzay Kuvvetleri Komutanlığı kurularak bu yeni birliğin ordu genelinde uzay kuvvetlerini denetleyecek kurum olması hedefleniyor. Pentagon, Uzay Kuvvetleri Komutanlığını ABD Stratejik Komutanlığına bağlı olarak kurmayı planlıyor. Buna göre Uzay Kuvvetleri Komutanlığı oluşturabilmek için gerekli ek personel, sorumluluk ve otorite ihtiyaçlarının değerlendirilip gerekli girişimlerin başlatılması talep edilecek.

Ordudan Faydalanacaklar

Mevcut Hava Kuvvetleri Uzay Komutanlığı komutanının, başlangıçta yeni ABD Uzay Kuvvetlerine de başkanlık etmesi önerilecek. ABD'nin Avrupa Komutanlığından başlanarak coğrafi kriterlere göre diğer komutanlıklar da plana entegre edilecek. Uzay Operasyon Gücü oluştururken, ABD mevcut Özel Harekat Komutanlığı (SOCOM) personeline benzer şekilde ordunun tüm askeri hizmet veren bölümlerinden faydalanacak. Özel Kuvvetlerde olduğu gibi karma bir ekip oluşturacak olan Pentagon, tüm proje çalışanlarının tek birlik haline evrileceğini söylüyor. Bu ekibin hızla bir araya geleceği düşünülüyor ve ekibin öncelikli hedefi, 2019 yaz aylarında ABD Avrupa Komutanlığı ile Hint-Pasifik Komutanlıklarına entegre olmak.

Taslak raporda yer alan ve faaliyete geçirilecek Uzay Geliştirme Ajansı ise Pentagonun özel uzay şirketlerinin faaliyetlerini ve yaptıkları yeni uydu geliştirme ve uzay lansman sözleşmelerini daha iyi denetleyeceğini gösteriyor. Uzay Geliştirme Ajansının, aynı zamanda Pentagon'un uzay anlaşmalarının ve harcamalarının daha iyi sonuçlar vermesini de hedefleyeceği lanse ediliyor.

En Çok Hava Kuvvetleri Etkilenecek

Uzay Kuvvetleri Komutanlığının kurulması en çok Hava Kuvvetlerini etkileyecek, zira Savunma Bakanlığı bütçesinin yaklaşık yüzde 85'ini yöneten ve uyduların alınması, hizmete sokulması ve güncellenmesi gibi faaliyetleri yürüten Hava Kuvvetlerine bağlı 6.000 kişilik bir birim olan ve Los Angeles'ta bulunan Space and Missile Systems Center (Uzay ve Füze Sistemleri Merkezi) önemli revizyonlara uğrayacak.

Son yıllarda ABD Hava Kuvvetleri, uzayda Rusya ve Çin'den gelecek olası müdahalelere karşı çok sayıda değişikliğe gitmişti. Özellikle düşük maliyetli, hızlı ve kolay erişim sağlanan bir dünya yörünge mimarisi denemeleri bu değişikliklerden biri olarak öne çıkıyor. Hava Kuvvetleri Sekreteri Heather Wilson, 25 Temmuz'da *Washington Post*'ta yayımlanan söyleşisinde, uyduların çok kırılğan aygıtlar olduğunu ve uzayda her zaman doğrudan savunma yapmanın mümkün olmadığını anlattı¹.

Uzay Kuvvetleri Komutanlığı Fikrine Sıcak Bakmayanlar da Var

Pentagon'un raporu, -Reuters'ın ulaştığı bir kopyasına göre- 2018 yılı sonuna kadar ABD Uzay Komutanlığı olarak bilinen birleşik bir savaş komutanlığı oluşturma planını içeriyor. ABD Başkan Yardımcısı Mike Pence, Uzay Gücünün oluşturulmasını "zamanı gelmiş bir fikir" olarak ifade ediyor ve ekliyor: "Kongre, Birleşik Devletler Uzay Gücünü organize edecek, eğitecek ve donatacak olan bu yeni departmanı kurmak için hareket etmelidir." ABD Savunma Bakanı James Mattis de, bu fikre destek verdiğini belirtti.

Öte yandan, ABD'nin Uzay Kuvvetleri oluşturmasını gereksiz ve pahalı bir bürokratik çaba olarak gören eleştiriler de var. Eski astronot ve emekli ABD Donanması Yüzbaşı Mark Kelly, uzaya ayrılan ayrı bir askeri şubenin gereksiz ve savurganlık olduğunu belirtirken Pence'e uzaydaki tehditler konusunda hak verdi. Ancak hâlihazırdaki ordunun zaten bu konuyu ele aldığını da ekledi².

Eylem Adımları

ABD Savunma Bakanlığı tarafından önümüzdeki süreçte atılması planlanan eylem adımları ise şöyle:

- ABD Uzay Kuvvetleri Komutanlığı oluşturulacak. Bu birimde, uzay kuvvetleri operasyonları için komuta ve kontrol oluşturulacak, orduya entegrasyon sağlanacak ve geleceğin savaş teknikleri ve prosedürleri geliştirilecek.
- Silahlı hizmetlerin omurgasını oluşturacak, uzay operasyonları alanında uzmanlaşmış, Uzay Operasyon Gücü adı altında bir grup kurulacak³.
- Uzay ürünleri için yeni bir ortak tedarik kolu olan Uzay Geliştirme Ajansı kurulacak. Satın almalar birçok bürokratik engelle takıldığı için ajans, bu süreçleri kolaylaştırıp kısaltacak.
- Savunma Bakanlığına bağlı olacak bir yetkili görevlendirilecek. Bu kişi, hizmeti geliştirmek, uzay gücünün hedeflerine ulaşmasını sağlamak için çalışacak ve Savunma Bakanı'na rapor verecek⁴.

1 <https://www.defenseone.com/politics/2018/07/pentagon-create-space-force/150157/?oref=d1-in-article>

2 <https://www.businessinsider.com/r-us-sets-goal-to-create-space-force-by-2020-2018-8>

3 <https://www.defense.gov/News/Article/Article/1598071/space-force-to-become-sixth-branch-of-armed-forces/>

4 <https://www.defensenews.com/space/2018/08/09/space-force-will-be-6th-military-branch-by-2020-vice-president-pence-announces/>